

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 07, 2018

Nummer 7, 2018

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2018:218](#) 16-02-2018

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2018:555](#) 08-02-2018

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2018:1331](#) 08-02-2018

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2017:8571](#) 03-10-2017

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2018:1116](#) 12-02-2018

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2018:1250](#) 07-02-2018

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2018:1287](#) 10-01-2018

RECHTSPRAAK

Schorsing van het ouderlijk gezag bij wijze van voorziening totdat op het verzoek om beëindiging van het gezag is beslist. Het verzoek wordt afgewezen omdat geen acute en ernstige bedreiging voor de minderjarige aanwezig is.

De Raad voor de Kinderbescherming (de raad) heeft verzocht het gezag van de vader over de minderjarige te beëindigen op grond van artikel 1:266 BW, alsmede de vader geheel te schorsen in de uitoefening van het gezag op grond van artikel 1:268 BW. Ter motivering heeft de raad, samengevat, naar voren gebracht dat de minderjarige de rol van haar vader als zeer belastend ervaart. De vader respecteert de wensen van zijn dochter niet, handelt niet in haar belang en lijkt haar grenzen als het gaat om zijn bemoeienis met haar niet te respecteren.

Ter zitting heeft de raad naar voren gebracht dat de minderjarige traumatische ervaringen heeft opgedaan en dat dit weerslag heeft op haar functioneren. De vader is onvoldoende in staat aan te sluiten bij wat zijn dochter nodig heeft. De acute bedreiging zit in het feit dat diverse instanties juridisch verplicht zijn informatie over de minderjarige met de vader te delen. De minderjarige wil dit niet en dat zet haar enorm onder druk. Zij voelt zich daardoor niet voldoende veilig om volledig aan de hulpverlening mee te werken.

De rechtbank overweegt dat op grond van artikel 1:268 lid 1 sub a BW een ouder geheel of gedeeltelijk in de uitoefening van het gezag kan worden geschorst, indien de maatregel noodzakelijk is om een acute en ernstige bedreiging voor de minderjarige weg te nemen. Er dient dan een ernstig vermoeden te bestaan dat een minderjarige zodanig opgroeit dat hij in zijn ontwikkeling ernstig wordt bedreigd, en de ouder niet in staat is binnen een voor de persoon en de ontwikkeling van de minderjarige aanvaardbaar te achten termijn de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding te dragen, of de ouder het gezag misbruikt.

Uit het rapport van de raad dan wel de toelichting ter zitting is niet duidelijk geworden welke actuele omstandigheden maken dat er sprake is van een acute en ernstige bedreiging die een schorsing van het gezag van de vader kunnen rechtvaardigen. De druk die de minderjarige door toedoen van haar vader voelt, hoe voorstelbaar ook, maakt die beslissing niet anders.

Het argument dat schorsing van het gezag zou betekenen dat de diverse hulpverlenende instanties aan de vader geen informatie behoeven te verschaffen omdat de minderjarige zich daartegen verzet, kan thans niet als argument dienen, aangezien niet althans onvoldoende gebleken is dat zich thans een daarop betrekking hebbende concrete situatie voordoet.

De rechtbank is dan ook van oordeel dat aan het criterium van artikel 1:268 lid 1 sub a BW niet is voldaan en zal het verzoek tot schorsing van de vader in de uitoefening van het gezag over de minderjarige afwijzen. De vraag of een ernstig vermoeden bestaat dat de grond bedoeld in artikel 1:266 lid 1 aanhef en onder a of b BW is vervuld, kan thans onbeantwoord blijven. De rechtbank wijst het verzoek af.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 12-02-2018

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2018:1116

Zaaknummer: C/15/269471 / FA RK 18-427

RECHTSPRAAK

Ondertoezichtstelling. Aan de gronden voor ondertoezichtstelling wordt voldaan, maar deze is niet effectief, mede vanwege de vele wisselingen van gezinsvoogden, vijf in drie maanden. Hof overweegt dat het slechts beoordeelt of aan de gronden van de ondertoezichtstelling is voldaan. Of de uitvoering van de ondertoezichtstelling effectief is, is voor de beoordeling van het hof niet relevant.

Twee minderjarige meisjes zijn geboren in 2000 en 2001. Zij zijn kwetsbaar. Zij zijn benedengemiddeld intelligent en daarnaast heeft de ene minderjarige ADHD en de andere PDD-NOS. De vader, die samen met de moeder, bij wie de meisjes wonen, het gezag uitoefent, is in hoger beroep gekomen van de ondertoezichtstelling.

Het hof is van oordeel dat aan de gronden voor de ondertoezichtstelling is voldaan.

De vader erkent ook dat de gronden voor de ondertoezichtstelling van de minderjarigen aanwezig zijn, maar stelt dat de ondertoezichtstelling uitgevoerd door de GI contraproductief heeft gewerkt en dat om die reden het verzoek van de Raad voor de Kinderbescherming afgewezen moet worden. Het hof is daarentegen van oordeel dat de effectiviteit aan zijn oordeel niets afdoet, nu de uitvoering van de ondertoezichtstelling geen rol speelt bij de beoordeling van de vraag of aan de gronden voor de ondertoezichtstelling is voldaan. Niettemin wil het hof opmerken dat het hof zich zorgen maakt over de regievoering, vanwege de vele wisselingen van de gezinsvoogden, te weten vijf verschillende voogden in een tijdsbestek van drie maanden. Juist met betrekking tot deze minderjarigen geldt dat zij meer dan gemiddeld gebaat zijn bij stabiliteit en duidelijkheid.

Voor zover de vader heeft aangevoerd dat hij (en de kinderen) angstig zijn dat de kinderen uit huis worden geplaatst als gevolg van de ondertoezichtstelling overweegt het hof als volgt. Het doel van de ondertoezichtstelling is het bieden van hulp en steun zodat de concrete ernstige bedreigingen in de ontwikkeling van de kinderen worden weggenomen. De inspanningen van de GI zijn erop gericht de ouders zo veel mogelijk zelf de verantwoordelijkheid voor de

verzorging en opvoeding te laten dragen dan wel mede gericht op het vergroten van de zelfstandigheid van de minderjarigen. De GI tracht dit te realiseren door middel van (intensieve) hulpverlening waarbij van belang is dat alle partijen (ook de kinderen) hieraan meewerken. Eerst indien het noodzakelijk is in het belang van de verzorging en opvoeding van de kinderen, kan een machtiging worden verleend voor uithuisplaatsing, maar over een dergelijk verzoek beslist de rechter en een dergelijk verzoek ligt op dit moment niet voor.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 08-02-2018

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2018:1331

Zaaknummer: 200.226.682/01

RECHTSPRAAK

Ambtshalve vernietiging machtiging gesloten jeugdhulp, omdat door de plaatsing van de minderjarige op strafrechtelijke titel in Het Keerpunt er niet langer meer wordt voldaan aan de in artikel 6.1.2 lid 2 Jeugdwet genoemde voorwaarde dat de opnemings- en het verblijf in een accommodatie voor gesloten jeugdhulp noodzakelijk zijn om te voorkomen dat de minderjarige zich aan jeugdhulp onttrekt of daaraan door anderen wordt onttrokken.

De minderjarige, tevens appellant, heeft van 27 september 2017 tot 9 december 2017 in gesloten jeugdhulp bij Icarus verbleven. Sinds 9 december 2017 verblijft de minderjarige in het kader van een voorlopige hechtenis in de justitiële inrichting Het Keerpunt.

Bij de bestreden beschikking is de ondertoezichtstelling met een jaar verlengd en is een nieuwe machtiging gesloten plaatsing voor een half jaar gegeven. Tegen de gesloten plaatsing komt appellant op. Hij vindt de GI te afwachtend. Er moet concreet naar zijn toekomst gekeken worden. Hij wil open geplaatst worden.

De GI brengt naar voren dat een open setting of thuisplaatsing op dit moment niet aan de orde is. De GI streeft ernaar het leven van appellant ruim voordat hij meerderjarig wordt een positieve richting te geven. Op dit moment wordt de machtiging gesloten plaatsing niet ten uitvoer gelegd, omdat appellant in voorlopige hechtenis is geplaatst wegens een geweldsmisdrijf.

Het hof geeft op verzoek van appellant een oordeel over de vraag of de machtiging gesloten plaatsing terecht is verleend. Het hof vindt van wel.

Hoewel het hof van oordeel is dat er bij appellant nog steeds sprake is van een ernstige ontwikkelingsbereiding die een gesloten plaatsing noodzakelijk zou maken, stelt het hof vast dat met de plaatsing van appellant (op 9 december 2017) op strafrechtelijke titel in Het Keerpunt er niet langer meer wordt voldaan aan de in artikel 6.1.2 lid 2 Jeugdwet genoemde voorwaarde dat de opnemings- en het verblijf in een accommodatie voor gesloten jeugdhulp

noodzakelijk zijn om te voorkomen dat appellant zich aan jeugdhulp onttrekt of daaraan door anderen wordt onttrokken. Uitsluitend om die reden zal het hof de beschikking van de rechtbank vernietigen met ingang van de datum van de onderhavige beschikking, 8 februari 2018.

Het hof merkt daarbij uitdrukkelijk op dat deze vernietiging – gelet op hetgeen hiervoor is overwogen – niet betekent dat appellant thuis kan worden geplaatst. Voorts merkt het hof op dat ook indien – in de strafzaak – de voorlopige hechtenis van appellant wordt beëindigd dit evenmin zonder meer met zich brengt dat appellant weer thuis bij zijn ouders kan wonen, omdat de GI in dat geval alsnog om een nieuwe (spoed)machtiging gesloten jeugdhulp bij de rechtbank kan verzoeken wanneer op dat moment aan de gronden voor een opname en verblijf van appellant in een accommodatie voor gesloten jeugdhulp wordt voldaan. Het hof merkt daarbij verder nog op dat het – gezien de leeftijd van appellant – van belang is dat mede op basis van de uitkomsten van het dubbel persoonlijkheidsonderzoek wordt gezien welke behandeling noodzakelijk is om appellant zich optimaal te kunnen laten ontwikkelen in de toekomst.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 08-02-2018

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2018:555

Zaaknummer: 200.229.257_01

RECHTSPRAAK

De man stelt dat de onroerende zaak voor meer dan de helft met zijn privévermogen is verkregen en daarom op grond van artikel 1:95 BW buiten de gemeenschap van goederen blijft. De rechtbank is van oordeel dat weliswaar de (hypothecaire) leningen die de man is aangegaan voor de verkrijging van de onroerende zaak nadien zijn afgelost met onder uitsluitingsclausule gedane schenkingen door middel van kwijtscheldingen, maar dat artikel 1:95 BW alleen toepassing vindt als het samenstel van rechtshandelingen gelijktijdig plaatsvindt, waaruit de werkelijke bedoeling van partijen blijkt.

De rechtbank dient in het kader van een echtscheidingsprocedure de vraag te beantwoorden of de echtelijke woning deel uitmaakt van de gemeenschap van goederen. De man stelt dat de onroerende zaak voor meer dan de helft met zijn privévermogen is verworven en daarom op grond van artikel 1:95 BW buiten de gemeenschap van goederen blijft. De man stelt daartoe dat hij een aantal leningen bij zijn ouders heeft gesloten, gevolgd door schenkingen en kwijtscheldingen met uitsluitingsclausule, die er uitsluitend toe dienden om de man te bevoordelen en niet de gemeenschap en waarvan de bedoeling steeds is geweest dat hij daarmee een eigen woning zou verwerven. De vrouw heeft verweer gevoerd.

De rechtbank is van oordeel dat de man niet heeft aangetoond dat hij bij de verkrijging van het perceel en de woning, deze voor meer dan de helft heeft gefinancierd met privévermogen. De verkrijging van zijn aandeel in het perceel is destijds gefinancierd met een hypothecaire lening bij een bank, voor het verkrijgen van de volledige eigendom is geen privévermogen aangewend, maar is de man het bedrag schuldig gebleven aan zijn vader en voor de bouw van de huidige woning is een hypothecaire lening gesloten. Dat de hypothecaire leningen en de vorderingen van de vader/de ouders op een later tijdstip zijn afgelost met door de ouders gedane schenkingen door middel van kwijtscheldingen en dat die schenkingen onder uitsluiting werden gedaan met de bedoeling dat de man daarmee in privé het woonhuis zou verkrijgen, maakt dit oordeel niet anders.

Het moet immers gaan om een samenstel van rechtshandelingen die gelijktijdig plaatsvinden, waaruit de werkelijke bedoeling van partijen blijkt: de koop, de lening en de schenking bij uitsluiting op gelijk moment (HR 30 oktober 2015, ECLI:NL:HR:2015:3199). Daarvan is in onderhavige zaak geen sprake. Door de man wordt op verschillende tijdstippen geld geleend bij zijn ouders en bij zijn zus en hij ontvangt schenkingen bij uitsluiting, die weer op een later moment, jaren na de verkrijging van het onroerend goed, met de geldleningen bij de ouders worden verrekend. Door dit tijdsverloop is er geen sprake van een samenstel van rechtshandelingen, die rechtens als één geheel dienen te worden behandeld. De rechtbank is daarom van oordeel dat niet voldaan is aan het gestelde in artikel 1:95 BW en dat de echtelijke woning deel uitmaakt van de gemeenschap van goederen.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 07-02-2018

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2018:1250

Zaaknummer: c/15/257850/FA RK 17-2232

RECHTSPRAAK

Gezamenlijk gezag door aantekening in het gezagsregister tot stand gekomen doordat de vader misbruik heeft gemaakt van de DigiD van de moeder, hetgeen de vader erkent. Ook heeft de vader de minderjarige zonder toestemming op zijn adres ingeschreven. De rechtbank gelast de griffier om de aantekening in het gezagsregister door te halen.

Blijkens artikel 1:252 lid 1 BW oefenen ouders die niet zijn gehuwd of een geregistreerd partnerschap zijn aangegaan, het gezag over hun minderjarige kinderen gezamenlijk uit indien dit op hun beider verzoek in het gezagsregister is aangetekend.

Aan de hand van de stukken en uit het verhandelde ter zitting is vast komen te staan dat de vader zonder toestemming van de moeder – zowel ten aanzien van het gebruik van haar DigiD als wat betreft het tot stand brengen van gezamenlijk gezag – en buiten haar aanwezigheid gebruik heeft gemaakt van haar DigiD om het gezamenlijk gezag over de minderjarige tot stand te brengen.

De rechtbank stelt vast dat het gezamenlijk gezag over de minderjarige niet op beider verzoek van partijen in het gezagsregister is aangetekend. Dit leidt ertoe dat ten onrechte in het gezagsregister is aangetekend dat partijen het gezamenlijk gezag over de minderjarige hebben. Dat de vader, zoals hij ter zitting heeft aangevoerd, beseft dat het niet handig was om het zo te doen, maar dat hij wel een goede vader is die in staat is tot een goede gezagsuitoefening, doet aan het voorgaande niet af. De rechtbank zal de griffier gelasten de aantekening in het gezagsregister van 7 september 2016 door te halen. Hieruit vloeit voort dat de vrouw belast is met het eenhoofdig gezag over de minderjarige. Gelet op het voorgaande, zal het verzoek van de vrouw om haar te belasten met het eenhoofdig gezag over de minderjarige worden afgewezen wegens gebrek aan belang.

Uit het voorgaande volgt dat de vader in zijn verzoek om de hoofdverblijfplaats van de minderjarige bij hem te bepalen niet-ontvankelijk zal worden verklaard, nu de vader als niet-gezaghebbende ouder een dergelijk verzoek niet kan doen. De minderjarige heeft van

rechtsweg zijn hoofdverblijf bij zijn moeder.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 10-01-2018

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2018:1287

Zaaknummer: C/15/266034 / FA RK 17/6392

RECHTSPRAAK

Verdeling huwelijksgemeenschap. Schuld wegens onrechtmatig handelen (verduistering) niet verknocht. De redelijkheid en billijkheid verzetten zich er niet tegen dat de vrouw voor de helft draagplichtig is voor de schuld.

De vrouw stelt in hoger beroep in het kader van de verdeling van de huwelijksgemeenschap dat de schuld van de man is verknocht aan de man en uitsluitend voor zijn rekening komt (artikel 1:94 lid 3 BW). De man heeft zich schuldig gemaakt aan verduistering, een strafbaar feit. De vrouw heeft er nimmer wetenschap van gehad dat de man gelden heeft verduisterd en wat hij met het geld heeft gedaan. Zij is daar nooit bij betrokken geweest en heeft er niet van geprofiteerd. In hoeverre strafrechtelijke vervolging heeft plaatsgevonden, is haar niet bekend. De man heeft zich civielrechtelijk schuldig gemaakt aan het plegen van een onrechtmatige daad, op basis waarvan hij een schadevergoeding dient te betalen. Een dergelijk onrechtmatig handelen kan haar niet worden verweten en dient aan de man te worden toegerekend.

Het hof is van oordeel dat in de wetsgeschiedenis en jurisprudentie geen steun is te vinden voor het standpunt van de vrouw dat de schuld aan de man verknocht is. Blijkens de wetsgeschiedenis en jurisprudentie (zie o.a. HR 30 maart 2012, ECLI:NL:HR:2012:BV1749) is van een uitzondering op de hoofdregel dat alle goederen en schulden gemeenschappelijk zijn niet snel sprake. Bij verknochte schulden wordt met name gedacht aan schulden die worden gemaakt met betrekking tot privégoederen die aan iemand zijn verknocht, en verplichtingen tot schadevergoeding na bijvoorbeeld zeden- of levensdelicten. Dat is hier niet aan de orde. De omstandigheid dat de vrouw niet van het bestaan van de schuld op de hoogte was, niet van het verduisterde geld heeft geprofiteerd en geen of onvoldoende inzicht heeft gehad in het ontstaan van die schuld maakt dit oordeel niet anders. De hoofdregel van artikel 1:94 lid 2 BW – iedere schuld komt ten laste van de huwelijksgoederengemeenschap – is derhalve onverkort van toepassing.

Het (subsidiare) beroep van de vrouw op de redelijkheid en billijkheid mocht de vrouw evenmin baten. Het hof overweegt ter zake dat slechts in zeer uitzonderlijke gevallen van de draagplicht bij helfte ex artikel 1:100 BW kan worden afgeweken. Onrechtmatig handelen van

één van beide echtgenoten en onwetendheid van de andere echtgenoot rechtvaardigt op zichzelf geen afwijking van artikel 1:100 BW. Daar komt bij dat de verduisterde gelden voor een groot deel zijn besteed aan de bouw van de woning van partijen. Het hof is van oordeel dat de gemeenschap, en dus ook de vrouw, in elk geval in zoverre geprofiteerd heeft van de gelden. Het hof is dan ook van oordeel dat verdeling bij helfte naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet onaanvaardbaar is.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 03-10-2017

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2017:8571

Zaaknummer: 200.157.967

RECHTSPRAAK

Het vereiste dat de noodzakelijke zorg ‘niet of onvoldoende wordt geaccepteerd’ ziet volgens de Hoge Raad niet slechts op de bereidheid die zorg te accepteren, maar mede op het (in voldoende mate) daadwerkelijk accepteren en benutten van die zorg.

De moeder heeft het gezag over twee kinderen die door de kinderrechtster onder toezicht zijn gesteld. Het hof heeft de beslissing van de kinderrechtster tot ondertoezichtstelling bekrachtigd en overwoog daartoe als volgt. Het hof acht aannemelijk dat de kinderen zonder ondertoezichtstelling zodanig zullen opgroeien dat zij in hun ontwikkeling ernstig worden bedreigd en dat de zorg die in verband met het wegnemen van die bedreiging noodzakelijk is voor de kinderen of voor de moeder, door dezen niet of onvoldoende wordt geaccepteerd. In cassatie wordt geklaagd dat het hof is uitgegaan van een onjuiste opvatting omtrent de wettelijke vereisten voor een ondertoezichtstelling. Het hof heeft de nadruk gelegd op het (onvoldoende) effect van de vrijwillige hulp en het niet bereiken van de vastgestelde doelen. Het hof heeft echter verzuimd vast te stellen of de noodzakelijke zorg niet of onvoldoende door de moeder wordt geaccepteerd, aldus de klacht. De Hoge Raad stelt voorop dat de rechter een kind ex artikel 1:255 lid 1 BW onder toezicht kan stellen als dat kind zodanig opgroeit dat hij in zijn ontwikkeling ernstig wordt bedreigd en de zorg die in verband met het wegnemen van de bedreiging noodzakelijk is voor het kind of voor de ouder die het gezag uitoefent, door dezen niet of onvoldoende wordt geaccepteerd. De Hoge Raad oordeelt vervolgens dat het uitgangspunt dat de enkele bereidverklaring van de ouder om hulp te accepteren, voldoende is om een ondertoezichtstelling tegen te houden, niet kan worden aanvaard. Het vereiste dat de noodzakelijke zorg ‘niet of onvoldoende wordt geaccepteerd’ ziet volgens de Hoge Raad niet slechts op de bereidheid die zorg te accepteren, maar mede op het (in voldoende mate) daadwerkelijk accepteren en benutten van die zorg. Indien de ouder die het gezag uitoefent onvoldoende in staat is de noodzakelijke zorg daadwerkelijk te benutten, staat derhalve de omstandigheid dat hij of zij zich wel bereid heeft verklaard tot acceptatie van die zorg niet in de weg aan ondertoezichtstelling van het kind. Het hof heeft vastgesteld dat de moeder weliswaar bereid is om hulp te aanvaarden, maar soms ook haar instemming met betrekking tot de hulpverlening intrekt. Zij heeft volgens het hof langdurig de kans gehad om de situatie

te verbeteren, maar het is haar niet gelukt om de rust en stabiliteit te creëren die de kinderen nodig hebben. Naar het oordeel van het hof staat de goede wil van de moeder wel vast, maar blijkt zij niet in staat de in het vrijwillig kader aangeboden hulp zodanig te accepteren en uit te voeren dat het gewenste effect wordt bereikt. Door (mede) op grond hiervan te oordelen dat is voldaan aan de wettelijke criteria voor ondertoezichtstelling, heeft het hof geen blijk gegeven van een onjuiste rechtsopvatting omtrent het vereiste dat de noodzakelijke zorg ‘niet of onvoldoende wordt geaccepteerd’. De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-02-2018

ECLI: ECLI:NL:HR:2018:218

Zaaknummer: 17/04060

Wetsartikelen: 1:255 BW